

TEISĖS MOKSLO PAVASARIS

2026

Vilniaus universiteto
Teisės fakulteto
Studentų mokslinė draugija

TEISĖS MOKSLO PAVASARIS 2026

Vilniaus universiteto
Teisės fakulteto
Studentų mokslinė draugija

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2026

REDAKTORIŲ KOLEGIJA

Atsakomasis redaktorius

Prof. dr. Rimantas Simaitis

Atsakomoji sekretorė

Dr. Milda Markevičiūtė

Nariai:

Prof. dr. (HP) Jevgenij Machovenko

Prof. dr. Jurgita Paužaitė-Kulvinskienė

Prof. dr. Vigita Vėbraitė

Recenzentai:

Prof. dr. Jurgita Paužaitė-Kulvinskienė

Prof. dr. Jevgenij Machovenko

Prof. dr. Rimantas Simaitis

Prof. dr. Haroldas Šinkūnas

Prof. dr. Vigita Vėbraitė

dr. Milda Markevičiūtė

dr. Laura Šivickaitė-Moldarienė

Mecenatas

Rėmėjas

ISSN 2345-0878 (spausdintas)

ISSN 2538-8916 (internete)

© Vilniaus universitetas, 2026

Mieli leidinio autoriai ir skaitytojai,

Džiaugiuosi galėdama pasveikinti pasirodžius naujam VU Teisės fakulteto Studentų mokslinės draugijos leidiniui. Kiekvienas toks leidinys yra daugiau nei surinktų tekstų rinkinys – tai mūsų studentų smalsumo, aktyvumo, drąsos kelti klausimus ir noro ieškoti atsakymų atspindys.

Šių metų leidinyje džiugina straipsnių daugybė ir temų įvairovė: nuo konstitucinės ar baudžiamosios teisės klausimų iki skaitmeninės valstybės ar migracijos iššūkių analizės. Tai rodo, kad jaunieji teisininkai domisi ne tik tradiciniais teisės mokslo klausimais, bet ir tuo, kaip teisė keičiasi kartu su visuomene, technologijomis ir pasauliu. Gebėjimas pastebėti naujas problemas, kelti klausimus ir argumentuotai diskutuoti yra vienas svarbiausių teisininko profesinių gebėjimų. Todėl ypač smagu matyti, kad mūsų studentai ne tik mokosi teisės, bet ir patys aktyviai dalyvauja kuriant teisinę mintį.

Nuoširdžiai dėkoju visiems leidinio autoriams už jų darbą, laiką ir drąsą dalytis savo mintimis. Ypatingą padėką skiriu Studentų mokslinės draugijos organizatoriams, ypač prof. Rimantui Simaičiui, kuris savo iniciatyva ir entuziazmu kuria gyvą akademinę aplinką Fakultete. Taip pat didelis ačiū prisidėjusiems prie šios iniciatyvos dėstytojams ir mentoriams. Kartu, žinoma, dėkoju advokatų profesinei bendrijai COBALT bei Vilniaus universiteto Teisės fakulteto Alumni draugijai už nuolatinį finansinį prisidėjimą, kad šis leidinys pasiektų skaitytojus.

Mieliems skaitytojams linkiu, kad šie tekstai ne tik suteiktų naujų teisinių žinių, bet ir paskatintų sustoti, suabejoti, diskutuoti ir pažvelgti į teisę kitu kampu. Tegu skaitymas tampa ne tik atsakymų, bet ir naujų klausimų pradžia.

Sėkmės autoriams, organizatoriams ir įdomaus skaitymo visiems!

Prof. dr. Vigita Vėbraitė

VU Teisės fakulteto dekanė

TURINYS

Apkaltos teisėjui ir Seimo nariui sampratos nauji aspektai 2022–2025 m.	7
<i>Ieva Norkutė, Meda Paliūnaitė</i>	
Asmens teisės nesutikti būti gaivinamu įgyvendinimas: lyginamoji analizė ir tobulinimo perspektyvos	22
<i>Emilija Norvaišaitė, Eglė Žulpaitė</i>	
Baltijos šalių konstituciniai saugumo pagrindai	44
<i>Emilis Galminas, Emilius Klarenbeek</i>	
Baudžiamasis teisinis vertinimas visuotinio tyčiojimosi iš asmens, jo šeimos narių	60
<i>Emilė Čepaitė, Iveta Simanavičiūtė</i>	
Dalinis sprendimas ir sprendimas dėl ieškinio pagrindo civiliniame procesu: teisinė prigimtis ir praktinės taikymo problemos	81
<i>Ugnė Butkutė, Viltė Vozbutaitė</i>	
Eutanazija ir padėjimas nusižudyti / teisė į mirtį ir baudžiamoji atsakomybė.	98
<i>Eglė Razmaitė, Viktorija Grigūnaitė</i>	
Haliucinacijų rizika didelės rizikos dirbtinio intelekto sistemose: Europos Sąjungos teisėkūros bei duomenų mokslo perspektyvos ...	116
<i>Emilija Pužauskaitė, Marija Rapševičiūtė</i>	
Hibridinio karo poveikis civiliniams teisiniams santykiams.	136
<i>Titas Mikalauskas, Domas Adolfas Gylis</i>	
Juridinių asmenų atsakomybė už nusikaltimus aplinkai	155
<i>Emilija Kiškytė, Gustė Latvytė</i>	
Kai asmens tapatybė panaudojama be sutikimo: civilinė atsakomybė už veido, balso ir judesių pavertimą „deepfake“ turiniu	180
<i>Andrius Viljamas Gontier, Aurėja Sodytė</i>	
Kankinimu gautų įrodymų leistinumas teismo procese	204
<i>Justina Vasiliauskaitė, Vaida Sviderskytė</i>	

Kovojanti demokratija Lietuvoje: konstitucinę santvarką saugančios teisinio reguliavimo priemonės	221
<i>Domantas Kasperaitis, Laurynas Korsakas</i>	
Lietuvoje dirbančių Ukrainos karo pabėgėlių teisinė padėtis	236
<i>Sigitas Bočkus, Žaneta Meškytė</i>	
Migracijos valdymas – nacionalinės teisės ir tarptautinių įsipareigojimų konfliktas	260
<i>Ugnė Vyčinėitė, Erlandas Prakapavičius</i>	
Mirties bausmė Lietuvoje ir pasaulyje: istorinis aspektas ir šiuolaikinės nuostatos	280
<i>Barbora Černeckaitė, Emilija Budreikaitė</i>	
Pacientų teisė į neturtinės žalos atlyginimą	299
<i>Erikas Mečkovskis, Inga Zacharevič, Vilius Ogaras</i>	
Prezidento ir Ministro Pirmininko kompetencijų ribos formuojant ministrų kabinetą: konstitucinės pusiausvyros analizė	317
<i>Erika Franckevič, Mantas Kavolius</i>	
Profesionalių krepšininkų teisinė padėtis patyrus traumą: reguliavimo Lietuvoje ir JAV lyginamoji analizė	332
<i>Antonija Marija Haak, Martyna Gedrimaitė</i>	
Prostitucija XXI amžiuje: (tinkamo) reguliavimo modelio beiėškant	348
<i>Eva Armonaitytė, Rugilė Matulaitytė</i>	
Psichologijos ir teisės sankirta: kaip teisėjų kognityviniai šališkumai veikia sprendimus?	365
<i>Snieguolė Kurpytė, Ugnė Liubamirskaitė</i>	
Reassessing the Fair Use Doctrine in the Age of AI: Evaluating Bad Faith and Market Harm through Bartz v. Anthropic and Kadrey et al. v. Meta Platforms, Inc.	380
<i>Adelė Rusnė Dziegoraitytė, Eglė Zdanavičiūtė</i>	
Skaitmeninė valstybė: ar valstybė gali egzistuoti be teritorijos? Tuvalu ir nykstančių salų teisinis iššūkis	402
<i>Ignas Laucius, Roberta Rudzevičiūtė</i>	

Slaptų sekimo priemonių taikymo ribos: teisėtumo kriterijai ir įrodymų panaudojimo galimybės	420
<i>Austėja Ignotaitė, Marija Golubovič</i>	
Sveikatos sutrikdymo masto nustatymo taisyklės pagal profesiją	438
<i>Karina Prokopovič, Karina Kondratovič</i>	
Tarptautinis komercinis arbitražas ir Europos Sąjungos teisė: quo vadis?	454
<i>Gabija Beglecovaitė, Kristina Jakovleva, Liudas Tauperis</i>	
Teisė į viltį – daugiau teisė ar viltis?	472
<i>Erika Lipskytė, Karolina Mateikaitė</i>	
Teismo (ne)šališkumas baudžiamajame procese: ką išbraukti?	487
<i>Simona Zubkovaitė, Simona Maksimec</i>	
Teismų sprendimų priėmimų psichologija	504
<i>Lėja Volodkovičiūtė, Karolis Valančius</i>	
The New Syrian Government in a Global Context: Legitimacy and Legality Dimensions	518
<i>Agota Stankevičiūtė, Nojus Sasnauskas</i>	
Ūkinės veiklos žemės gelmėse licencijavimo pagrindų tarpdisciplininiai aspektai	533
<i>Rokas Gataveckas, Džiugas Jomantas</i>	
VVTAT dirbtinio intelekto įrankio naudojimas verslo priežiūroje	550
<i>Monika Ramoškaitė, Kamilė Pulokaitė</i>	
Žmogaus teisės ir procesinė prievarta: proporcingumo principo paieška	566
<i>Gabija Vaškevičiūtė, Austėja Bareišytė</i>	
Žodžio laisvė vs. neapykantos kalba: kur yra riba socialiniuose tinkluose?	584
<i>Neda Upertaitė, Liepa Tamošiūnaitė</i>	